

Egy éve zajló háborúban

2022. február 24-én az orosz medve támadást indított Ukrajna ellen: a háború már egy éve tart. Aktív, folyamatos hadi eseményekkel telezsúfolt napok, hetek, hónapok tömkelege halmozódott fel az emberek lelkében, ami minden levegővételt egyre nehezebbé és nehezebbé tesz. Az iskola-kezdés reményfényt csillogtatott meg az ukrajnai lakosok szeme előtt, „hátha végre enyhülnek a katonai események”, de sajnos nem. A gyermekek iskolai élményeit legtöbb esetben az óvóhelyeken eltöltött idő jellemezte. Amint országszerte felzúgtak a légiriadó szívszaggató szirénái, a szülők, nagyszülők munkájukat otthagynak és igyekeznek az oktatási intézményekbe, hogy a pincéből kikandikáló rémült szempárok tulajdonosait kiemeljék a nyirkos, föld alatti rejtekekből, és átölelve gyermekeiket, unokáikat, megnyugtassák zakatoló kis szívüket. Kimerítő így tanítani, tanulni és a szülőknek iskolába járni gyermekeiket.

Karácsony közeledtével újfent várta a nép a csendet és a nyugalmat – hiába. December 24-én szirénák zúgása közepette sült a bejgli – ott, ahol volt áram, ugyanis az orosz haderők több áramelosztó központot felrobbantottak, így nincs rendes áramellátás. Nem véletlenül szól jelen időben a mondat vége, hiszen ezek a rombolások és problémák folyamatosak. Kárpátaljára fókuszálva: egyes településeken, városrészekben, utcákban napi 12–18 órán át nem volt áram. Az áramszünetek és a légiriadók sokasága miatt az oktatási intézmények már december első hetén „vakációt” hirdettek, óvva a gyermekek fizikai-mentális-lelki egészségét. Mindnyájan vártuk a csodát. A karácsony sem hozta meg a felszabadulást. Sőt mi több a pravoszláv ünnepek (január 6. – szenteste, január 14. – újév) sem hozták meg a békét. Béke. Milyen egyszerű, tiszta és rövid szó, mégis ma Ukrajnában Voldemort (a Harry Potter-történetekben kimondhatatlan névnek számít, mert bajt, fenyegetést és pusztulást

jelent a kimondása) nevével vált egyenlővé. Aki kimondja, vagy beszélni merészel róla, komoly büntetéssel számolhat. A templomokban tilos hirdetni a békét, nem lehet olyan ígét felolvasni, melyben szerepel eme szó. A nyomás rendkívüli, fájdalmas, aggasztó és félelmetes mindez úgy, hogy ezt nem a támadó ország okozza – helyi tiltások. Minden politikától mentesen, csupán tényközlő módon igyekszem szócsőként továbbítani mindazok hangját, akiknél már végleg betelt a pohár, akik már – mindegy, milyen kimenetelű – befejezést várnak. Legyen vége! Legyen vége mindannak a terrornak, ami itt zajlik!

Ami a közmédiában megjelenik – úgynevezett helyi valós jelentéseket továbbítanak –, nem minden esetben igaz. Kárpátalján drasztikus a besorozás – ez tény, de nemcsak a kárpátaljai magyar katonaköteles férfiakat tartják rettegésben a hatóságok (ahogy azt egyfolytában olvasni lehet), hanem minden kárpátaljai hadköteles férfit. Akire lecsapnak, nemzetiségtől függetlenül, azt szinte azonnal el is viszik. Ismert esetek, mikor egy fiatalembert a kutyájával együtt vittek be a sorozóirodába, onnan pedig már nem engedték haza, vagy mikor egy gazdát saját udvarában gumicsizmában fogtak közre és vittek el. Egy új határozat alapján semmilyen tisztségviselő személy nem hagyhatja el az országot, még akkor sem, ha nem esik bele a hadköteles férfi kategóriába. Több nőre és 60 év feletti férfira sütöttek billogot – még a határ közelébe sem merészkednek. Ezzel még inkább elveszítik azt a lehetőséget a szétszakított családtagok, hogy újra láthassák szeretteiket – külföldön tanuló gyermekeiket, kint rekedt férjüket, apjukat, testvéreiket. Kárpátalja utcáin többségében nők mozognak, egyre több helyi vállalkozó zár be, átadva helyét a „menekült” nagyvállalkozóknak. Lassan alig akad ismerős arc, mindenütt idegen ábrázatok néznek vissza a helyben maradt lakosokra.

A folyamatos hadi események, áramkimaradások, agresszív besorozások mellett az időjárási viszonyok okán újra felütötte fejét a Covid újabb mutáns változata, mely a gyerekeket sem kímélve megint csak megnehezíti az oktatási intézmények „normális” munkáját. Egyre több a beteg, a kórházak pedig nem tudnak elegendő helyet biztosítani. Az oktatási intézményekben a felére csökkent a tanár-tanulók létszáma, mindenütt – boltok, bankok, posták, gyógyszertárak stb. – piros orral díszelgő, köhögő személyek bóklásznak, és ami a legérdekesebb, nincs kötelező maszkviselés, nincs kötelező oltás, nincs kötelező fertőtlenítőszer-használat, nincs Covid.

Most már senki sem vesz erről tudomást, senkit sem érdekel. Mindezen körülmények ellenére a kárpátaljai lakosok, akik csak tehetik, végzik a dolgukat, küzdenek a mindennapok nehézségeivel, küzdenek az irreális áremelkedéssel, küzdenek a lehetetlennel. Olyan érzés ez, mint mikor az ember áthatolhatatlan ködben próbál elkapni egy támadásra kész darazsat. Ám amíg összefogunk, és együtt küzdünk, még a sűrű köd sem számít. A háború vége jelentsen számunkra – kárpátaljai lakosok számára – új kezdetet, amikor nemzetiségtől függetlenül újra nyugodtan élhetünk szülőföldünkön. Ámen!

Golgota-kereszt – Mosonmagyaróvár (részlet)